

FASTSTÄLLD AV BYGGLOVS- OCH TILLSYNSNÄMNDEN

20XX-XX-XX

Tillsynsplan 2026

**Enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter,
lagen om tobaksfria nikotinprodukter, spellagen samt lagen om
handel med vissa receptfria läkemedel**

1 Planerad tillsyn enligt alkohollagen

Syftet med tillsynsplanen är att få en tydlig struktur på tillsynsarbetet. I planen anges på vilket sätt och hur ofta tillsyn ska genomföras på olika typer av verksamheter.

Bygglovs- och tillsynsnämnden (BTN) är ansvarig nämnd för ärenden enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om handel med vissa receptfria läkemedel och lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt för registrering av kommunala lotterier enligt spellagen. I arbetet ingår även att upprätta styrdokument, ordna utbildning, ge allmän information samt att sköta administrationen kring ärendena.

1.1 Tillsyn av innehavare av serveringstillstånd

1.1.1 Förebyggande tillsyn

Förebyggande tillsyn är både en rådgivande och förebyggande verksamhet. Kommunens uppgift är att vägleda tillståndshavare och kontrollera att reglerna följs. Genom kunskaper och samarbete kan problem undvikas, både för den enskilde krögaren och för kommunen.

Utbildning i ansvarsfull alkoholservering (AAS) erbjuds årligen verksamheter med serveringstillstånd i Huddinge. Utbildningen vänder sig till de som arbetar på verksamheter med serveringstillstånd. Under 2026 planeras för att två utbildningar ska hållas i Huddinge kommun (vår och höst).

Utöver dessa två utbildningar kan en eller två utbildningar tillkomma som ska vara anpassad för studenter. Det handlar om en utbildning för studentföreningar som har serveringstillstånd i Huddinge kommun. Utbildningen vänder sig till studenter som är verksamma i några av dessa föreningar. Utbildningen sker i samarbete med Studenthälsan vid Karolinska institutet. Miljötillsynsavdelningens medverkan är mer begränsad i utbildningen för studenter. Främst handlar det om att hålla utbildningsdelen om alkohollagen. Syftet med utbildningen är att minska alkoholrelaterade skador och nöjesrelaterad våldsbrottslighet. Utbildningen genomförs under två dagar och innehåller bland annat pass om alkohollagen, medicinska effekter av att dricka alkohol, ordningsproblematik i anslutning till verksamheter med serveringstillstånd och ett längre pass om konflikthantering. Varje deltagare får ett diplom om att de genomgått utbildningen.

Ett krögarmöte kommer att hållas under 2026. Krögarmötet innehåller aktuella frågor som har med serveringstillståndet att göra. Vid Krögarmöte 2026 kommer temat att vara berusningsdrickande på verksamheter med serveringstillstånd. Region Stockholm, representanter från STAD (Stockholm förebygger alkohol- och drogproblem) kommer att bjudas in till mötet för att beskriva effekter på kroppen av berusning. Polismyndigheten ska bjudas in för att beskriva problem som är relaterade till berusningsdrickande. Även skyldigheten att lämna in restaurangrapport årligen kommer att tas upp på mötet. Planeringen är att mötet ska hållas den 9 september 2026.

1.1.2 Inre tillsyn

I den inre tillsynen kontrolleras att förutsättningarna för tillstånd fortfarande finns, till exempel om företaget sköter sig ekonomiskt och i övrigt. Med inre tillsyn avses kontroll av uppgifter från olika myndigheter.

Vid den inre tillsynen granskar kommunen bland annat om tillståndshavarna fortsättningsvis är lämpliga att ha kvar tillståndet. Nämnden följer upp lämpligheten under 2026 genom att skicka remiss till Polismyndigheten, Kronofogdemyndigheten och Skattemyndigheten. Kontroller kommer att göras mot Bolagsverket för att följa upp eventuella förändringar i bolagen. Det handlar här främst om ifall bolaget ändrat sammansättning på ett sådant sätt att de varit skyldiga att anmäla det. För de som är aktiebolag kommer senaste årsredovisningen granskas. Även granskning av närstående bolag kommer att genomföras under 2026 för de bolag som har tillstånd. Detta kommer att ske genom extra kontroller i upplysningstjänsten Syna. I de fall det konstateras brister i den registerslagningen för närståendebolag kommer uppföljning att ske mot Skatteverket i form av en extra remiss. Under 2026 kommer verksamheter med serveringstillstånd få information om att granskning har genomförts. Detta kommer att göras genom ett utskick efter det att tillsynen är klar.

1.1.3 Yttre tillsyn

Alkohollagen och lag om tobak och liknande produkter samt lag om tobaksfria nikotinprodukter är skyddslagstiftningar med huvudmålet att motverka skadeverkningar samt att förhindra tidig debut. Kravet på ordning och nykterhet har också en framskjuten plats i alkohollagstiftningen.

Den yttre tillsynen av verksamheter med serveringstillstånd består främst av oanmälda tillsynsbesök. Tyngdpunkten ligger på kontroll av att inga underåriga blir serverade och att ordning och nykterhet råder i och utanför serveringsstället. Vidare kontrolleras att serveringstiden hålls, att serveringsansvarig finns på plats, matutbud, marknadsföring, brandsäkerhet med mera.

Målet för 2026 är att samtliga serveringstillstånd i kommunen ska få minst ett tillsynsbesök (grundtillsyn). Under året planeras för att fortsätta att anlita en särskild inspektör som är med och genomför tillsynen kvälls- och nattetid. Planeringen är att genomföra minst 40 tillsynsbesök kvälls/nattetid under 2026.

Under 2026 kommer förvaltningen särskilt att följa upp att varje tillståndshavare har anmält serveringsansvarig personal och att anmälan är aktuell.

I samband med att nya serveringstillstånd beviljas sker ett besök på plats. Detta framgår även av riktlinjerna för alkohol- och tobakstillsynen. Dessa besök ska registreras som utredningsbesök. Målsättningen är även att ett tillsynsbesök ska genomföras senast två månader efter meddelat serveringstillstånd. I samband med att tillsyn av restauranger så sker även kontroll av om rökning sker inne i lokalen, på uteserveringen eller vid entrén. Eventuella askkoppar behöver flyttas en bit bort från entrén så att rök inte stör gästerna vid entrén. Dekaler med rökning förbjudet vid entré och uteservering erbjuds alla verksamheter med serveringstillstånd.

Under 2026 planeras för tio gemensamma tillsynsbesök tillsammans med Polismyndigheten. Dessa tillsynsbesök är utöver grundtillsynen. Tillsyn kommer vid behov även ske tillsammans med Södertörns brandförsvarsförbund (SBFF). Vid tillsyn tillsammans med Polismyndigheten erbjuds även Skatteverket att delta.

Planerad tillsyn 2026	
Grundtillsyn (förvaltningen)	Samtliga
Tillsammans med Polismyndigheten	10
Tillsammans med Södertörns brandförsvarsförbund	Vid behov
Tillsammans med Skatteverket	Vid behov
I samband med ansökan om nytt serveringstillstånd	Samtliga

2 Tillsyn av folköls- och tobaksförsäljare samt tobaksfria nikotinprodukter och e-cigarett med påfyllningsbehållare

2.1.1 Tillsyn av folkölsförsäljning

Vid tillsyn på plats ute i butik kontrolleras att försäljningsbestämmelserna efterlevs, att handlarna har anmält försäljningen, upprättat ett egenkontrollprogram, skyltat för och följer åldersgränsen, har rutiner för att förhindra langning och att man har ett tillfredställande matsortiment. Egenkontrollprogrammet ska bland annat innehålla uppgifter om hur man informerar personalen om regler för försäljning och rutiner för ålderskontroll.

Varje försäljningsställe som säljer folköl kommer att få minst ett tillsynsbesök under året.

2.1.2 Tillsyn av tobaksförsäljning och försäljning av e-cigarett samt tobaksfria nikotinprodukter

Lag om tobak och liknande produkter innehåller bland annat regler om begränsning av rökning, varningstexter och säkerhetsmärkning på tobaksförpackningar, begränsningar av handel och marknadsföring samt produktkontroll av tobaksvaror, e-cigarett och påfyllningsbehållare. Försäljningen av tobaksfria nikotinprodukter regleras i en särskild lag. Bestämmelserna följer i princip de som gäller för e-cigarett i lag om tobak. Båda dessa produkter är anmälningspliktiga till kommunen.

Precis som i fallet med tillsyn av folkölsförsäljare kontrolleras att anmälan om försäljning gjorts, egenkontrollprogram, skyltning i butik och marknadsföring. När det gäller tobaksvaror kontrolleras även att rätt bolag driver verksamheten. Förvaltningen kommer kontrollera att butiken inte saluför omärkta eller uppenbart felaktigt märkta tobaksvaror, e-cigarett med påfyllningsbehållare, tobaksfria nikotinprodukter.

Varje försäljningsställe som säljer tobaksvaror eller anmälningspliktiga varor enligt ovan ska få minst ett tillsynsbesök per år.

Under 2026 kommer kontrollköp att genomföras hos de detaljhandelsställen som säljer cigaretter. Detta innebär att antalet kontrollköp kommer bli betydligt färre

än 2025. Kontrollköpet innebär att en ungdom som ser ung ut men som fyllt 18 år testas att köpa tobaksvara utan att uppvisa legitimation. Vid kontrollköpen kommer återköp i första hand göras av de produkter som säljs till kontrollköparen. I samband med ett kontrollköp lämnas en information till butiken om att kontrollköp genomförts och utfallet av detta. Förvaltningen har tagit fram särskilda informationskort som lämnas efter varje genomfört kontrollköp. Denna information sänds även till handlaren. Kontrollköpet får inte vara ett underlag för att meddela försäljningsstället en sanktion enligt de aktuella lagstiftningarna. Kontrollköpet utgör ett underlag för diskussion med handlaren om hur ålderskontrollen fungerar. De ställen som säljer cigaretter vid kontrollköpet 2026 får fylla i en särskild åtgärdslista där de beskriver vilka rutiner det vidtagits för att säkerställa att försäljning inte sker utan ålderskontroll.

Tillsynen av tobak sker tillsammans med tillsynen av e-cigarett och påfyllningsbehållare och tillsynen av tobaksfria nikotinprodukter. Fokus kommer under 2026 kommer ligga på uppföljning av egenkontrollprogram och verksamhetens rutiner för ålderskontroll.

I samband med tillsynen av verksamheter som säljer tobaksvaror och i anslutning till kontrollköpen under året genomförs även kontroll av rökfria miljöer. Det handlar om kontroll av att entréer till verksamheter är rökfria. Kontroll sker även av om rökning sker inne i dessa lokaler. Kontroll av rökfria miljöer sker även av kollektivtrafiken närmast försäljningsställena. Det handlar om pendeltågsstationerna och tunnelbanestationerna i kommunen samt busshållplatser som ligger i nära anslutning till försäljningsställena.

2.1.3 Inre tillsyn

För verksamheter som har tillstånd för tobaksprodukter sker även en inre tillsyn. Innebär att företagen kontrolleras att se om förutsättningarna för tillstånd fortfarande kvarstår, till exempel om företaget sköter sig ekonomiskt och i övrigt. Med inre tillsyn avses kontroll av uppgifter från olika myndigheter.

Nämnden följer upp lämpligheten under 2026 genom att skicka remiss till Polismyndigheten och Kronofogdemyndigheten. Kontroller kommer att göras mot Bolagsverket för att följa upp eventuella förändringar i bolagen. Det handlar här främst om ifall bolaget ändrat sammansättning på ett sådant sätt att de varit skyldiga att anmäla det. För de som är aktiebolag kommer senaste årsredovisningen granskas. Även granskning av närstående bolag kommer att genomföras under 2026 för de bolag som har tillstånd. Detta kommer att ske genom extra kontroller i upplysningstjänsten Syna. Under 2026 kommer verksamheter med tobakstillstånd få information om att granskning genomförts. Detta kommer att göras genom ett utskick efter det att tillsynen är klar.

Planerad tillsyn 2026	
Grundtillsyn tobak, folköl, e-cigarett och påfyllningsbehållare, tobaksfria nikotinprodukter	Samtliga försäljningsställena

3 Planerad kontroll över handel med vissa receptfria läkemedel

Nämnden ska kontrollera att handlaren har upprättat ett egenkontrollprogram och kontrollera att den följer Läkemedelsverkets föreskrifter. I granskningen ingår att kontrollera att handlaren anmält försäljning till Läkemedelsverket, att handlaren inte säljer andra läkemedel än vad som är tillåtet, att läkemedlen hålls åtskilda från övriga produkter och att bestämmelserna om åldersgräns följs. Brister ska rapporteras till Läkemedelsverket.

Förvaltningen kommer under 2026 fokusera på att samtliga försäljningsställen med receptfria läkemedel (ej apotek) har läkemedelsprodukter med en rimlig datummärkning och att rutiner finns för ålderskontroll. Kontroll sker även att försäljningsstället har fungerande rutiner i deras egenkontrollprogram när det gäller hantering av läkemedel som har passerat bäst före datum. Anmärkningar som inte åtgärdas meddelas Läkemedelsverket (som är tillsynsmyndighet). Kommunen är endast kontrollmyndighet och kan själva inte ingripa mot brister i verksamheten.

Planerad kontroll av receptfria läkemedel 2026	
Kontroll av försäljningsställen som säljer receptfria läkemedel	Samtliga försäljningsställen

4 Kontroll av registrerade lotterier enligt spellagen

Kommunen har tillsyn över de lotterier som man har registrerat. Spelinspektionen ger tillsynsvägledning till kommunerna. De följer även hur kommunerna bedriver tillsyn. Kommunen ska utse en kontrollant för varje för varje registrerat lotteri.

Kontrollanten ska tillvarata kommunens, innehavaren av registreringen samt allmänhetens intressen. Kontrollanten ska kontrollera att lotteriet bedrivs enligt registreringen och eventuella meddelade villkor. Kontrollanten ska hålla sig informerad om bestämmelserna i spellagen och andra aktuella lagar för att kunna ge råd till föreningen. Det krävs ordning, noggrannhet och kunnande som kontrollant. Kontrollanten ska ha rutiner för återrapportering av uppdraget till kommunen. De lotterier som finns registrerade i kommunen kontrolleras av kontrollanten. För närvarande finns två lotterier registrerade.

6 Översikt av planerad tillsyn 2026

Månad	Serveringstillstånd	Detaljhandeln	Kontrollköp
Januari	0	0	
Februari	5	10	
Mars	10	10	60 (cigaretter)
April	5	10	
Maj	10	10	
Juni	5	0	
Juli	0	0	
Augusti	5	10	
September	10	0	
Oktober	5	10	
November	5	10	
December	0	0	
Totalt	60	70	60